

Kapitali 2. INNUTTAASUT PILLUGIT NAATSORSUUTIT

Innuttaasut:

Kalaallit Nunaanni innuttaasut 2008-imi 2007-imut naleqqiullugit amerleriaateqarsimanatik akerlianik 186-inik ikileriaateqarsimapput. Inunngortartut toqusartunut naleqqiullugit ukiut kingullerni 400-ut missaanniittarput 2008-imi 403-iullutik (Sundhedsstyrelsen toqusut kisitsisaataasa amerlassusaat aallaavigalugit). Inunngortartut amerlassusaasa innuttaasullu amerline-risa assigiinngissutaat inuusunnerusut Kalaallit Nunaata avataanut pingaartumik Danmarkimut ilinniariartortariaqartarnerannik patsiseqarsorinarpoq. Innuttaasulli ilaat allat pingaartumik so-raarnerussutisiallit taakkuusinnaapput ineqarnikkut aningaasatigullu pitsaanerusequmik atugassa-qarnertik pissutigalugu Danmarkimut nuuttartut.

Illoqarfinni innuttaasut amerliartornerat takuneqarsinnaavoq.

Utoqqaat 60-it sinnerlugit ukiullit amerliartorput, 5.875-ullutik agguaqatigiissillugit innuttaasut 9,61 %-ii. Utoqqaat inuusuttuninngarnit napparsimakulanerummata nappaatit ajorunnaarsinne-qarsinnaanngitsut inuunerlu tamaat attatiligassat amerliartornerat malunnarpoq.

Innuttaasut angutitaat amerlanerungaatsiarlutik 29.885-iupput arnat 26.577-iullutik, sulisoqar-niarnikkut tikisitarpassuit taakkulu amerlanersaasa angutaasarnerat, tamatumunnga patsisaasu-nut pingaarnersaalluni.

Ukiuumoortumik nalunaarusiami matumani innuttaasut sumiuunerat/suunerat tunngavigalugu immikkoortinneqanngillat.

Agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat:

Agguaqatigiissillugit ukiut inuuffiusussat kigaatsumik qaffakkiartorput taamaasilluni Kalaallit Nunaata nunat avannarliit allat angujartuaarusaarpai. Kalaallit Nunaanni angutit Danmark-imi angutitut naleqqiullugit, agguaqatigiissillugit ukiut inuuffigisassa 10-inik ikinnerupput, ar-nallu Danmark-imi arnanut naleqqiullugit agguaqatigiissillugit ukiut inuuffigisassa 9-inik ikin-nerullutik. Kalaallit Nunaanni agguaqatigiissillugit ukiut inuuffiusussat 1950-ikkut nalaanni Danmark-imi agguaqatigiissillugit ukiut inuuffiusarsimasut assigai.

Inuiaqatigiit peqqissusaat isigalugu, ukiut kingulliit 20-it ingerlaneranni annertuumik atugaris-saartoqaleraluaq, inuiaqatigiinni ukiunik suli inuuffiusussanik sivitsuinermik tamanna kingu-neqartitsisinnaasimangitsut nalilertariaqarpoq. Patsisaasut assigiinngitsut arlaqarput soorlu ajutoornerit toqumik kinguneqartut inuusuttullu akornanni imminortarnerit amerlaqisut, inoo-riaatsip allanngorneranik patsiseqartumik nappaatit toqussutaasalersut amerlinerat peqqinnis-saqarfiullu aaqqissuussaanerata ajornakusoortuunera.

Takussutissiaq 1	Kalaallit Nununaanni innuttaasut illoqarfinnut, nunaqarfinnut stationinullu ilaalu ilanngullugit agguaqatigiissillugit					
	1970	1980	1990	2000	2007	2008
1. Januar						
Illoqarfiit	33.640	37.954	44.357	45.714	47.000	47.127
Nunaqarfiit	11.617	9.965	9.818	9.512	9.271	9.194
Stationit*	1.074	1.854	1.383	898	377	141
Katillugit	46.331	49.773	55.558	56.124	56.648	56.462

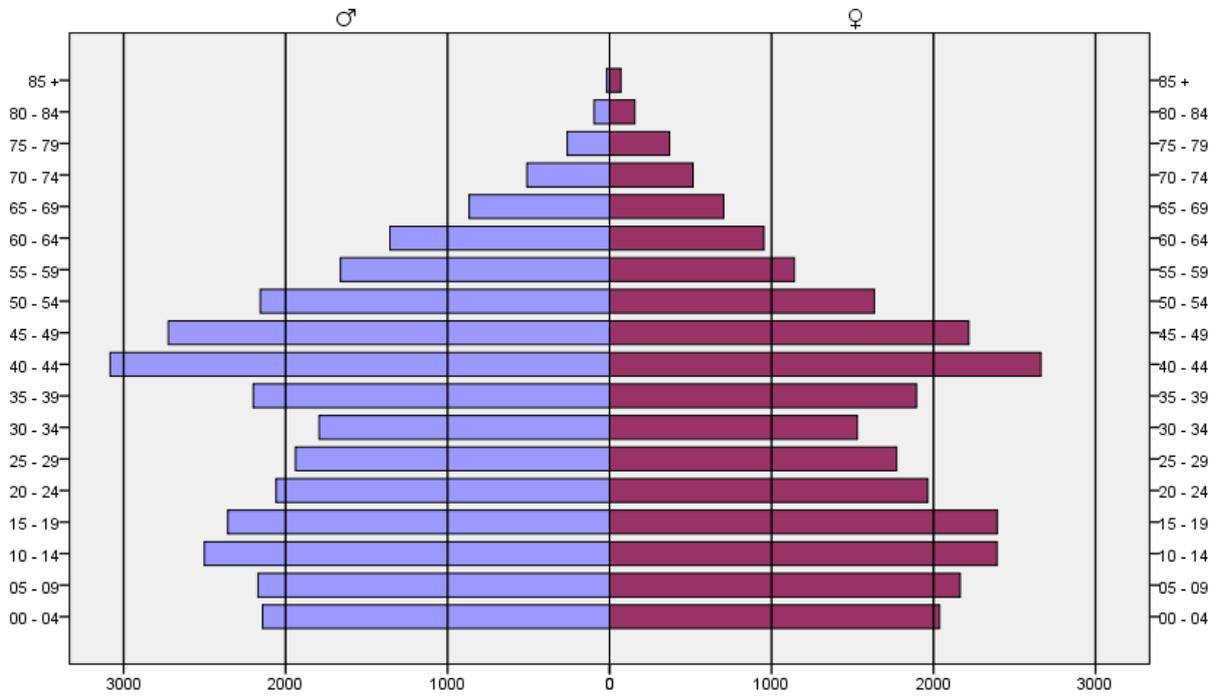
* Kommunit avataanni najugallit ilanngullugit.

Takussutissiaq 2	2008-imi Kalaallit Nunaanni innuttaasut suaiaassusiinut ukiunullu Agguaqasigiissillugit		
	Innuttaasut tamarmik		
Ukiut	♂	♀	♂ + ♀
00-04	2.142	2.037	4.179
05-09	2.170	2.165	4.335
10-14	2.501	2.392	4.893
15-19	2.356	2.393	4.749
20-24	2.058	1.965	4.023
25-29	1.938	1.773	3.711
30-34	1.793	1.530	3.323
35-39	2.199	1.895	4.094
40-44	3.083	2.663	5.746
45-49	2.724	2.218	4.942
50-54	2.155	1.635	3.790
55-59	1.661	1.141	2.802
60-64	1.356	953	2.309
65-69	866	705	1.571
70-74	510	515	1.025
75-79	261	371	632
80-84	95	156	251
85-89	14	49	63
90+	3	21	24
Katillugit	29.885	26.577	56.462

Takussutissiaq 3	Kalaallit Nunaanni agguaqatigiissillugu inuusarnerup sivilissusia							
Ukioq/ Suaiaassuseq	1990	1993	1996	1999	2003	2004	2005	2006
Angutit	60,7	61,7	62,8	62,7	64,1	64,6	65,5	65,8
Arnat	68,4	68,5	68,4	68,0	67,8	70,4	70,9	71,2

Takussutissiaq 4	Inuusarnerup sivilissusia Nunanit avannarlernit naleqqiullugu			
Nuna/ Ukioq/ Suaiaassuseq	Qallunaat Nununaat	Savalimmiut	Islandi	Kalaallit Nunaat
	2005-06	2002-06	2005-06	2002-06
Angutit	75,9	76,5	79,4	65,7
Arnat	80,4	81,3	83,0	71,0

2008-imi Kalaallit Nunaanni inui suaassutsinut ukiuinullu agguataarlugit

Titartagaq 1